

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2019

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a XII-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „PMR avea nevoie în mod deosebit de o constituție pentru a legitima schimbările petrecute și mai ales cele pregătite, pentru a da un sens istoric transformărilor în direcția marxism-leninismului și pentru a le oferi, de asemenea, un temei juridic. Obiectivul fundamental al constituției era de a oferi cadrul legal al implementării modelului sovietic. Victoria oamenilor muncii în lupta de clasă nu era cu puțință cât timp mijloacele de producție se mai aflau încă în mâinile „exploataților” și, de aceea, factorul economic a primit o atenție foarte mare în textul Constituției. Regimul pregătea la acel moment naționalizarea industriei, care urmărea să ofere mijloacele necesare pentru planificare, dar și să smulgă din mâinile adversarilor politici resursele economice ale țării. Colectivizarea agriculturii era un alt plan, deși mai depărtat. (...) Reforma în justiție viza aservirea acesteia partidului, transformarea ei în „justiție de clasă”, în care aplicarea legii nu se mai făcea după principii obiective, ci după principii politice și ideologice. Vechea Curte de Casație și Justiție era înlocuită de Curtea Supremă, titulatură preluată din Constituția sovietică.”

(G. Sbârna, *Constituțiile României*)

B. „Procesul restrângerii și lichidării treptate a regimului parlamentar constituțional în România, început prin desființarea partidelor istorice, abolirea monarhiei și proclamarea republicii populare (devenită, ulterior, „socialistă”), se intensifică o dată cu adoptarea Constituției din 13 aprilie 1948. Ea reprezintă produsul tipic al aplicării în viața politică românească a doctrinei și ideologiei comuniste, după modelul sovietic, prin preluarea „documentelor constituționale ale statului sovietic, începând cu decretele din octombrie, până la Constituția U.R.S.S. din 1936”. Deși acest act constituțional a fost elaborat într-o etapă în care „procesul revoluționar de transformare socialistă a țării noastre se afla în germene”, el a reprezentat principalul instrument de realizare a dictaturii statului în toate domeniile vieții sociale și de desființare a societății civile, cu consecințe extrem de negative asupra derulării ulterioare a vieții democratice românești.”

(A. Banciu, *Totalitarism și involuție constituțională în timpul regimului comunist din România*)

C. „Adoptarea Constituției din 1948 în țara noastră a dus la accelerarea construcției societății socialiste. La data de 11.06.1948 au fost naționalizate principalele mijloace de producție aflate până atunci în proprietate privată (fabrici, uzine, ateliere ș.a.). A fost începută colectivizarea locală, desființarea structurilor puterii judecătorești urmată de crearea unor noi structuri independente de instituțiile judecătorești, reorganizarea parțială a unităților administrativ - teritoriale, sub influența U.R.S.S., în sensul consacrării raionului și a regiunii ca unități cu caracter intermediar. A doua Constituție a regimului stalinist, din 1952, instaurat în România a fost o lege fundamentală eminate impregnată de ideologia marxistă și de conceptele staliniste atât de dăunătoare vieții intelectuale și spirituale a poporului român (...). O altă lege a fost nr. 58/27.12.1968, care a intrat în vigoare la data de 01.01.1969. Noua lege de organizare judecătorească cuprindea prevederi referitoare la rolul și sarcinile instanțelor judecătorești. Principalele modificări intervenite cu referire la instanțele de drept comun aveau în vedere faptul că președintele și judecătorii Tribunalului Suprem erau aleși direct de M.A.N. și nu de Prezidiul Marii Adunări Naționale.”

(V. S. Curpă, V. Curpă, E. Mitrofan, *Dezvoltarea Constituțională a României*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați un eveniment istoric din sursa **B**, menționând o cauză și o consecință ale acestuia, selectate din sursa **A**, respectiv din sursa **C**. **5 puncte**
2. Prezentați legea fundamentală din a doua jumătate a secolului al XX-lea, precizată în sursa **C**, utilizând și două informații din această sursă. **7 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **3 puncte**

4. Formulați, pe baza surselor **A**, și **C** un punct de vedere referitor la domeniul juridic, susținându-l cu câte o informație selectată din fiecare sursă. **7 puncte**
5. Prezentați alte două fapte istorice din domeniul constituțional, din prima jumătate a secolului al XX-lea, în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice, un punct de vedere referitor la legea fundamentală din 1965 în evoluția României. **8 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(50 de puncte)**

Elaborați, în aproximativ cinci pagini, un eseu despre *Stat și politică în spațiul românesc (secolele al XV-lea – al XX-lea)*, având în vedere:

- prezentarea câte unei acțiuni desfășurate în planul relațiilor diplomatice, respectiv în plan militar, de către reprezentanții unei instituții centrale din spațiul românesc, în prima jumătate a secolului al XV-lea;
- menționarea a două cauze și a unei consecințe ale implicării românilor în relațiile internaționale, în secolul al XVI-lea;
- prezentarea a două asemănări între proiectele politice referitoare la statul român modern, elaborate în spațiul românesc în secolul al XVIII-lea;
- prezentarea unei constante în desfășurarea faptelor istorice din deceniile cinci-șase ale secolului al XIX-lea, referitoare la statul român modern;
- argumentarea, prin două fapte istorice, a unui punct de vedere referitor la acțiunile prin care se realizează România Mare.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, argumentarea unui punct de vedere (prezentarea faptelor istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.